

vuzných králův příbuzných králových – 106 Přemysla Přemysla Otakara II. – 107 syn Václav II.; unuk Václav III.; *kak ho syn* jak jeho syn (věta vypovídácl) – 108: pobyli na tomto světě – 110: začav štedře a udatně – 111 *postaten* mocný – 112 *užiti* mítí užitek – 113 *sníti* (totiž se světa) zemřítí – 114-115 *kakž koli*... *všakž* ač... přece – 116 *proradné plémě* Němci – 118: zrado, vím že nic nepomineš – 119 *oplyneš* utopíš se, zhyněš

122 *stlal* *svú věc* připravoval – 123: vždy usiluje o horší a horší – 125 *přešbyl* přešel – 127 *otňadž* odkud – 130 *vlasti* oblasti – 133, 135 *jako* téměř, takorča

137 *přešest* lest – 138 *čestujě* *nepřešta* bez přestání cestoval – 139: až došel do města

144: ten i onen (jeden i druhý, Pilát i Jidáš) byl náchylný – 146: jakmile se dali do řeči – 147 *sobě se sl'ubišta* zalíbili se sobě – 148 *by mocen dvoru* měl moc nad dvorem – 149 *komora* poklad, pokladna, důchod – 150 *striepru* péči – 151 *povědě* povím – 152 *by vlada* vládí

155 *vyněde* vyjel si – 157 *tdy* tehdy; *včile* v tu chvíli, právě – 158 *v krokot* v zralost – 160 *lacno* snadno dostupné – 161 *pro novinu* pro novost – 163 *l'ubši* milejší (jmenný tvar) – 164 *doňadž* pokud – 166 *včě* *zřieti* počal se dívatí – 171: zachtělo se mu ovoce – 172 *ssiesti* sesednouti (s koně) – 174: sotva mu to řekl, a už – 176: jako ten, kdo je ctižádostivý – 177 *hospodě* pánu – 178: a tomu, jenž je mu po vůli – 180 *bez měna* bez míry – 181 *vzem* vzav – 183 *na vádu* na hádku – 184 *požitý* starý, letitý – 189 *a kéž* zdali – 191 *netlačí* neničí – 192: on (Ruběn) málo toho řekl – 193 *an* a on (Jidáš); *protče* protkl, probodl – 195: myslí, že se mnou vázal cepy (že jsme si rovni) – 196: tak nadutě promluvív

201 *an* a on (Pilát) – 202 *nice* nic – 203 *kdyžt'* jestliže; *nótjato* neodňato – 204 *snide* zemře – 205 *přide* případně

209: viz, jak se co kdy sběhne – 211 *čúš* totiž – 213: lapaje (uchvacuje), jak může, majetek

219 *hospodnie* pánově – 223 *jedno* jen – 224-225 *vlada*... *krada* (srdce) vládnouc... berouc

229: čím byla tvá mysl tak zaujata – 232: jichž si dychtivě žádáš – 233 *dědiš* dobýváš – 235 *k domu* domů

239: natáhl na sebe léčky – 241 *složení* připravenou – 244-245 *kakž*... *všakž* třebaže... přece; *velé* veliké – 246 *leč*...*leč* at...at – 247 *zavše* vždy – 248 *to právé* a to právem – 249: že nežila v dobrém postavení (situaci) – 250 *se jí nemlil* nelbil se jí, nebyl jí milý – 251 *jinamo* *chýlil* jinam směřoval

252 *nesp'úci* nespíc – 260 *dřevní* dřívější – 263: a proto naň více pamatuješ (myslíš) než na mne

Passionál: 5 *bezděky* proti vůli – 8 *poznasta* (duál) poznali – 13 *přijem* přijav; *proradio* zradiv

Poznámky ediční

Legenda o apoštolích

Odkazy na literaturu o této legendě i o dalších památkách oddílu Duchovní epika uvádí Jakubec, Dějiny I, str. 83n. Srov. i poznámky R. Urbánka, Legenda t. zv. Kristiána, Praha 1947, I. díl, str. 204 a podle rejstříku. Na nové objevy zlomků legend, rozšiřující texty dosud známé a doplňující je zlomkem legendy o sv. Silvestru papeži, upozornila E. Urbánková, Nově objevené stč. zlomky v Národní a universitní knihovně v Praze, Česká literatura I, 1953, str. 46-48. – V celém tomto oddílu je jotace zachována a upravována všude v slabikách dlouhých i krátkých.

V. 1-156 je jeden list, zvaný zlomek Šafaříkův, Mus. 1 Ac 49 (u Geb. *ApŠ*); vydán paleograf. od Šafaříka v ČČM 21, 1847/1, 296n a od Flajšhanse v Nejst. pam. 158 a 160, v přepise od Šafaříka na uv. m. a ve Výboru II, 1-6. – V. 157-232 je horní půlka jednoho listu (proto čtyřikrát 19 veršů s mezerami), zvaná zlomek Durychův, vložen v kodexu

Národní knihovny ve Vídni č. 4002 (u Geb. *ApD*); vydán mnohokrát, paleograficky F. Menčíkem v LF 6, 1879, 140-142 a V. Flajšhansem v Nejst. pam. 162, v přepise ve Výb. I, 1143-6.

Oba jsou zbytky jediného kodexu, psaného spřežkovým pravopisem nejstaršího typu (doklady níže); slabičné *l, r* píší důsledně *yl, yr* (*pylney* 5, *tyrpiel* 95, *pyrwe* 227 a j.), adv. *když(to)*, *kdež(to)* asimilovaně s *gd-* (*gdys* 6, 22, 36 a j., *gdysto* 30, *gdes* 10, 76 a j., *gdesto* 67 atd.), *j* před souhláskou označují *g*, ale k předcházející slabice přidávají pak často *y* (*takay gho* 31, *oy gho* 37, *zzyey gmu* 99 atd.). Užívají dialektického *hi* (spojka *i-* 14 a j.).

7 bez (vše *h*)any *Ryš*] bez příhany *Šaf, Fljš, v rkpě lze čisti jen bez... any - 9* (zvěš) tu *Ryš*] svůj *Šaf, znesl Výb, v rkpě čitelné jen z - 20* k smrti [K *zmyrtye - 92* země *Výb*] zemi *rkp, Šaf - 129* smrtů] *zmyrtyiu - 170* na to *Ryš*] *v rkpě nečitelné - 189* nevzvěděl] *Fljš chybně nezviedyel; to*] *v rkpě lze čisti to i co - 202* Tolik] Talik

Seslání Ducha svatého

Zlomek v Mus. 1 Ac 50; vydal paleograficky L. Dolanský v LF 20, 1893, 379-382 a V. Flajšhans v Nejst. pam. 172 a 174, v přepise s doplněním ztracených míst vydán V. Hankou v ČČM 3, 1829/3, 67-69, dále ve Výb. I, 178-180 a Flajšhansem na uv. m. Literatura uvedena v poznámce k leg. o apoštolicích. - Je to pravá polovice pergamenového listu, rozřezaného na sedm proužků, z nichž pátý chybí, takže je třeba doplnit text skoro v každém verši; zde přejímáme rekonstrukci Flajšhansovu, pokud není jinak označeno, k starším hledíme, jen pokud je toho zvláště třeba. - Zlomek je zřejmě z kodexu jiného než zbytky legendy o apoštolicích, ale pravopisem se s nimi shoduje ve všech výše vyznačených znacích (*myrtwe* 40, *zzyrdczem* 44, *gdes* 9 a j., *neygmamy* 60, píše *hi*). - Ve v. 1-52 je rekonstruován zpravidla konec verše (kromě v. 1, 3, 7-8, 10-16, 20-21, 25-28, 29-32, 37, 40-41, 48 a 52), ve v. 53-102 na začátcích veršů několik písmen po prvním písmenu nebo po prvních dvou písmenech kromě v. 79-82, které jsou zachovány celé.

2 To *j'*] *toy rkp, Tot chyb. Fljš - 8* Všelikyž *rkp, Výb*] Všelikež *chyb. Fljš - 17-18* vzpály - skály *Ryš*] *chybějící místa Hanka doplňuje* vz *Ponty - porty, Výb* vz *Péle - vele, ale v rkpě jasně wzpa... - 25* kto *rkp*] kdo *chyb. Fljš - 30* popovstvie *Ryš*] prvenstvie *Výb, ...* (o)zwtwie *rkp, -ovstvie Fljš - 32* všicci *Fljš*] milá *Výb, chybí v rkp - 47* na vše *rkp*] na vše *chyb. Fljš - 55* a ti sú také *Fljš*] a bychu také *Hanka - 60* Čili snad *Fljš*] čili dost *Výb, čili že Hanka - 72* pytal] pytal] *Fljš - 77* snažně *rkp*] zznadnye *chyb. Dol, Fljš - 87* čuš] čuš] *Fljš, v rkpě chybí - 102* že se s *Ryš*] ž' se se *Fljš, s z... rkp*

Legenda o Panně Marii

Zlomek složený ze dvou proužků byl objeven r. 1855 a 1878 v Kapitulní knihovně pražské, nyní je nezvěstný (byl v majetku Paterově). Vydal paleograficky A. Patera v ČČM 53, 1879, 118-120 a V. Flajšhans (nepřesně) v Nejst. pam. 168; Patera též v přepise (nevýhovujícím, jeho zřejmé nedostatky opravujeme zde bez poznámky). Literatura uvedena v poznámce k leg. o apoštolicích. - Pravopis zlomku je obdobný s pravopisem zbytků legendy o apoštolicích, ale není s ním totožný.

3 s sobú] zzubu (*Fljš chyb. zzolu*) - 5 s svým] zzwim - 17 čisti] chzcty (*Fljš chzctety*) - 25 vědě, ž' *Pat*] Wyedys *rkp - 27* nám] na *rkp, Pat - 60* chráně] Hranye - 64 jedinému *Pat*] iednemu (*jediný verš sedmislabičný*)

Pilát

Zachovaný zlomek z vypravování o Pilátu je větší horní po lovina jednoho listu, Mus. 1 Ac 52. Vydal paleograf. L. Dolanský v LF 20, 1893, 375-379 a V. Flajšhans v Nejst. pam. 178 a 180; vyhovujícího přepisu není (poslední ve Výb. I, 175-178). Literatura uvedena v poznámce k leg. o apoštolicích. Místy chybí počáteční nebo koncové písmeno (list byl přeriznut na tři části), ale lze je doplnit bez pochyb; proto neuvádíme taková místa.

19 městem] mizztem – 38 a sen Vyb] -zen – 50 až jho] a-gho rkp, až ho Výb – 54 ot tak] . d tak rkp, a tak Vyb – 95 hodinú] hodynu hodynu – 106 mateři jho dějú Pila] odchylně čte Hanka a Vyb . . . ři jho děvu vila, v rkepe jsou spodní části písmen odříznuty

Jidáš

Z vypravování o Jidášovi jsou zachovány dva listy téhož pergamenového rukopisu, a to těsně po sobě jdoucí. První z nich, zde v. 1-93, je nahoře zčásti odříznut; byl nalezen v klášteře drkolenském A. Paterou r. 1887 a vydán jím paleograficky v ČČM 62, 1888, 94-97 a V. Flajshansem v Nejst. pam. 182 a 184. Druhý, celý list, nalezený již r. 1829, je v Mus. I Ac 51 (viz zde vyobr. č. 22). Vydán paleograf. J. Gebauerem v LF 5, 1878, příl. 19-22, A. Paterou v ČČM 62, 1888, 97-100 a V. Flajshansem v Nejst. pam. 184, 186, 188, v přepise častěji, naposled v Ertlově Čítance pro vyš. třídy střed. škol I, 1910, str. 5-9. Literatura uvedena v poznámce k legendě o apoštolicích. – Doplnky z Passionálu jsou vzaty z rukopisu Mus. III D 44, str. 155-157 a 158-159, otištěny v ČČM 62, 1888, 87-89. – Pravopis zlomků legendy o Jidášovi je totožný s pravopisem zlomku o Pilátovi a v základě stejný s pravopisem zbytků legendy o apoštolicích.

l a jadyž č(úš by dob)yla Ryš] a iadys ch . . . ff . . . yla (Fljš radys, chyb.?) – 16 příkrad] psierad (snad třeba čisti c m. e) – 50 si země Pat] zz . . . ie – 51 stojieci] (zst)ogieczye Pat – 63 (život)] v rkepe mezera – 77 bra sě Ryš LF 76, 1953, 120] tas zzie rkp, Pat, Fljš. taže Pelikán, tēže Novák, Ertl – 88 ožiwi] otsiwi – 92-93 Člověk (pak poláv hadovi), popudi jho ne(rád slovy)] 92 jen Chzlowiek, 93 popudy gho ne . . . d z . . . , doplň. Pelikánem a ost,